

T. B. M. M.**TUTANAK DERGİSİ****7 nci Birleşim****13 Ekim 2005 Perşembe**

5.- 2.7.2005 Tarihli ve 5387 Sayılı Bankacılık Kanunu ve Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/1069) (S.Sayısı : 997)

BAŞKAN - .....

92 nci maddeyi okutuyorum:

.....

BAŞKAN - Süreyi iyi kullanmanızdan dolayı teşekkür ediyoruz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Trabzon Milletvekili Akif Hamzaçebi.

Sayın Çebi şahsı adına da konuşma istemişti, ikisini birleştirecek, 15 dakika süreyle konuşacak.

CHP GRUBU ADINA MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Cumhurbaşkanı tarafından, 3 maddesi bir kez daha görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine iade edilen 5387 sayılı Yasanın 92 nci maddesi hakkında, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun görüşlerini ifade etmek üzere huzurunuzdayım; sözlerime başlarken, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hatırlayacaksınız, görüştüğümüz bu yasa, Meclisin geçen yasama döneminin son gününde, 2 Temmuz tarihinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulundan, hükümetin İktüzükte yapmış olduğu değişiklik sonucu, tartışılmaksızın geçti.

Geçici maddeleriyle birlikte toplam 194 madde olan bu yasanın Genel Kurulda normal görüşme seyri içerisinde görüşülmesi halinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak görüşlerimizi, katılarımızı ortaya koyacaktık; ancak, hükümetin, bunu, 194 maddelik bir yasa tasarısı yerine, her 30 maddeyi 1 madde kabul ederek toplam 7 maddelik bir yasa gibi görüşmek niyetinde olması ve İktüzüğü bu şekilde değiştirerek ilk defa bu yasada bunu uygulayacak olması, bizi, bu katkıları, değerlendirmeleri yapmaktan alıkoydu. O nedenle, 92 nci madde hakkındaki görüşlerimi ifade ederken, 2 Temmuz tarihinde ortaya koyamadığımız görüşleri, zamanın elverdiği ölçüde sizlere sunmaya çalışacağım. 92 nci madde, 121 inci madde ve yasanın geçici 23 üncü maddesi, Sayın Cumhurbaşkanının bir kez daha görüşülmesini istediği maddeler. Gerekçesi: Anayasayla uyumlu değil. Bu görüşlerimizi, Anayasaya uyum sağlama çerçevesindeki görüşlerimizi Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunda ifade ettik; ancak, kabul görmedi. Biraz önce burada söz alan arkadaşımızın konuşmalarından, bu konudaki yaklaşımın değişmeyeceğini anlıyorum.

Hatırlayacaksınız, bu yasaya kadar, Türkiye'de bankacılık sistemini düzenleyen 3 tane yasa vardı, biri halen yürürlükte. İlk yasa 1950'li yılların sonunda çıkmış olan 7129 sayılı Yasa, bu yasayı yürürlükten kaldıran 1980'li yıllarda yürürlüğe giren 3182 sayılı Yasa ve en son olarak da 1999 yılında çıkmış olup bu yasayla yürürlükten kaldırılması öngörülen 4389

sayılı Yasa. Bunların hepsi dönemine göre iyi yasalardı, bir sektörü düzenleyen yasaydı. Tabii ki, toplumdaki değişime, ekonomideki değişime, artan ihtiyaçlara, değişen ihtiyaçlara paralel olarak yasaların değişmesi veya tümüyle değiştirilip yerine yeni bir yasanın konulması, son derece normaldir; ancak, 1999 yılında yürürlüğe giren 4389 sayılı Yasadan sonra, üzerinden uzunca sayılmayacak bir dönem geçmemiş olmasına rağmen, yeni bir yasal düzenleme ihtiyacı noktasına Türkiye nereden gelmiştir; gerçekte bunun iyi tartışılması gerekir.

4389 sayılı Yasa, yani 1999 yılında yürürlüğe girmiş olan yasa, yine o dönemin iyi bir yasasıydı. 1999 yılına kadar sektörde yaşanmış olan olumsuzlukları dikkate alarak, sektöre daha farklı bir bakış açısıyla yaklaşan bir yasaydı. Bu sistemde bir düzenleyici ve denetleyici kurul, ilk defa bu yasayla öngörüldü. BDDK dediğimiz, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu 4389 sayılı Yasayla kuruldu. O dönem oldukça önemli bir yenilik içeriyordu, sektörün bağımsız bir kurum tarafından düzenlenmesi ve denetlenmesi, böyle bir otoritenin oluşturulması gerçekten son derece önemliydi. 1999 Haziranında çıkan bu yasa, daha BDDK faaliyete geçmeden, aralık ayında ilk değişikliğe uğradı ve o tarihten günümüze kadar, bu yasada toplam 9 adet değişiklik yapıldı.

Peki, 1999 yılında çıkan yasa, o güne kadar ekonomide yaşanmış olan olumsuzlukları, banka sisteminde yaşanmış olan olumsuzlukları dikkate alarak bunları çözmek isteyen, bir daha bu tür olumsuzluklara girilmesini engelleyen, bu amaçla hazırlanmış olan bir yasa değil miydi? Şüphesiz öyleydi. 1990'lı yılları hatırlayın, 1989 yılında 32 sayılı Kararla sermaye hareketlerinin serbest bırakılması, yapısal reformlarını tamamlamamış olan Türkiye için son derece erken bir karardı. Bu kararlar Türkiye sıcakparaya kapılarını açtı, hem kamunun borçlanmasında hem ekonominin ihtiyaç duyduğu fonların temin edilmesinde sıcakpara can simidi oldu; ancak, sıcakpara, birtakım başka gelişmelerin de etkisiyle, hazinenin 1993'ün son aylarında borçlanma ihalelerini iptal etmesi, Merkez Bankası kaynaklarına başvurusu ve bunun sonucunda 2 reyting kuruluşunun Türkiye'nin notunu düşürmesi gibi nedenlerle, sıcakparanın hücum ettiği Türkiye, bir anda sıcakparanın kaçtığı bir ülke konumuna geldi ve o dönem 3 tane banka battı, 3 tane de aracı kurumun battığını hatırlıyorum.

Bankalar açık pozisyonla çalışıyordu, sistem yine aynı şekilde çalışmaya devam etti, kamu maliye politikasındaki olumsuzluklar yine devam ediyordu ve 1999 yılına geldiğimizde, Güneydoğu Asya krizinin, Rusya krizinin de etkisiyle, Türkiye ekonomisinde bir kriz yaşandı, yüzde 6'yı aşan oranda ekonomi küçüldü ve 1999'a geldiğimizde, 1997, 1998 ve 1999 yıllarında, birer tane banka daha olmak üzere 3 tane banka Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredildi.

4389 sayılı Yasa böyle bir ortamda çıktı ve akabinde, Türkiye, IMF destekli bir program uygulamaya başladı. Hatırlayın, 2000 yılında programın uygulamasıyla birlikte, her şey çok iyi gidiyor gözüküyordu; ama, bir anda, 2000 yılı kasım ayında bankacılık kesiminde ilk krizi yaşadık. Bir likidite kriziydi; Merkez Bankasının bankalararası piyasaya likidite enjeksiyonuyla aşılabilecek olan bir kriz, IMF'nin koymuş olduğu katı; ama, yanlış kurallar nedeniyle, maalesef, aşılamadı ve o zaman, sektöre, programa, Türkiye'nin geleceğine inanmış olan bir banka, programa olan inancının, güveninin sonucu olarak, maalesef, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna alındı; ama, orada kalmadı olay; bu, sonraki krizin de tetikleyicisi oldu,

onlardan birisi oldu daha doğrusu ve 2001 Şubatında, Türkiye yeni bir krize girdi ve peşi sıra birçok banka Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna alınmaya başlandı. Esasında, şubattan önce de birkısım bankalar Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna alınmıştı; ama, geldiğimiz noktada, toplam 19 banka, Şubat 2000 Programından sonra Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna alındı veya faaliyet izni kaldırıldı; 3 tane de program öncesi bankayı sayarsak, toplam 22 bankanın faaliyet izni kaldırıldı veya Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredildi.

Değerli arkadaşlar, bu bilgiyi dikkatinize şunun için sunuyorum: Bankacılık sisteminde yaşanan kriz, klasik bir bankacılık sisteminde mevduat sigorta sistemiyle çözülebilecek, aşılabilir bir kriz olsaydı, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunu burada kullanmak son derece doğru olurdu. Ekonominin normal işleyiş süreci içerisinde, bir veya birkaç banka ödeme gücüne giriyor veya ödeme fonksiyonunu, sistemdeki görevlerini yerine getiremez duruma geliyor. Bu durumda, bunları, Mevduat Sigorta Fonuna almak suretiyle çözebilirsiniz; ama, sistem, sorun, kriz öyle değildi. Gerçekte, bankacılık sisteminin tümünde kriz vardı ve sistemin tümündeki kriz, aslında, aynı zamanda reel ekonominin kriziydi. Böyle bir krizi, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunu kullanmak suretiyle, bankaları buraya almak suretiyle çözmek mümkün değildir.

Krizin yönetiminde iki temel yanlışlık yapılmıştır:

Birincisi, krizle birlikte, bankalardan, sermaye yeterlik oranlarının yükseltilmesi istenmiştir. Ekonomi normal işleyişinde olur, bankalardan bir veya birkaçı sermaye yeterliği bakımından olumsuz bir duruma gelebilir ve bu bankalardan sermaye yeterlik oranını yükseltmesini isteyebilirsiniz; ama, bütün bankalar, bütün ekonomi krizdeyse, sermaye yeterlik oranının yükseltilmesini istemek akılcı bir çözüm olmaz.

İkinci yanlışlık: Kamu bankaları kredi arzını sınırlamış ve sorunlu bütün alacaklar için karşılık ayırmışlardır. Bu da, kamu bankalarının, sisteme, ekonomiye açtığı kredilerin daralması sonucunu yaratması suretiyle ekonomide daraltıcı bir etki yaratmıştır. Sonuçta, tüm bankalar, sermaye yeterlik oranının da yükseltilmiş olması nedeniyle, ekonomideki kredileri geri çağırmışlardır. Bu, bir kriz ortamında hemen yapılması, atılması gereken bir adım değildir, değerli arkadaşlar. O günlerde, bazı bankalarda veya bazı kredilerin kötü kullanılıyor olması nedeniyle, bu tip örnekler nedeniyle, gerçekte başka seçenekler de olabilir miydi tartışması ikinci plana atıldı; maalesef, bu tartışma yapılmaktan kaçınıldı ve bunun sonucunda, Türkiye'de banka sistemine gayri safi yurtiçi hâsılanın yüzde 34'ü oranında bir kaynak aktarıldı. Bu, son derece önemli bir tutardır değerli arkadaşlar. Benzeri ülkelere bakıyoruz, kriz yaşanan ülkelere bakıyoruz; bu oranda bir kaynak aktaran ülkeyi istisna görüyoruz; bir Endonezya'da görüyorum bir de Şili'de görüyorum. Onun ötesinde, İspanya'da, bakın, yüzde 16,8'dir, Japonya'da yüzde 20'dir, Malezya'da yüzde 20,5'tir, Güney Kore'de yüzde 26,5'tir, Tayland'da 32,8'dir, Meksika'da yüzde 20'dir. İster istemez akla şu geliyor: Acaba, başka çözümler de olabilir miydi; banka krizinden kurtulmak için veya banka krizini daha az maliyetle aşabilmek için başka çözümlerimiz de olabilir miydi sorusu akla geliyor; bu soru, cevabını bulmamış, açıklanmamış bir sorudur değerli arkadaşlar. İşte, uygulanan programın, politikanın sorgulanması gereken esas nokta budur. Önümüze birtakım varsayımlar doğru olarak konuluyor, IMF bize bir program empoze ediyor ve biz, bu programı,

bütün hükümetler bu programı uygulamakla kendini sorumlu kılıyor. 2000 yılı programının da IMF arkasındaydı, program da son derece güzel gidiyordu; ama, bir gecede bu program yıkıldı. Şimdi, bir başka programla gidiyoruz. Yine, bakın, bu program bir carî açık meselesini çözebilmiş değildir, Türk ekonomisinin kapısında böyle bir problem durmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi, bu tasarıya gelirsek, yani, gerçekte bu tasarı, görüştüğümüz bu yasa, 5387 sayılı yasa, IMF'nin olumlu bulunduğu, değer verdiği önem verdiği bir yasadır. Bakıyoruz, bütün çevrelerde, bu yasayı kabul edersek, sanki, bankacılık sisteminde bir daha bu sorunları yaşamayacağız gibi bir kabulü gerektiriyor, bu kabul varsayılıyor. Ben buna katılmıyorum. Bu, klasik, bir sistemi düzenleme ve denetleme yasasıdır. Birçok hükmü eskiden vardı, yine var. Yasa ve yönetmeliklerde olan birçok hüküm burada yasa metnine alınmıştır. Bütün bunlar, yasanın 194 maddesine bakarsak, belki, ceza hükümlerini tartışabiliriz; ama, onun dışındaki birkaç maddesi hariç, hepsi, olması gereken hükümlerdir. Bunlar, sektörde krizi önlemeye yetecek hükümler değildir; ama, yasayı genel olarak değerlendirirsek şöyle bir şey görüyorum: Birincisi, bir tepki yasası özelliği var. Birçok normal, güzel hükmü yanında, bir tepki yasası özelliği nedeniyle ceza hükümlerinin ağırlaştırıldığı, zaman zaman Anayasanın dışına çıkıldığı ve yerli sermayedarın sistemden çıkmak zorunda kaldığı bir anlayış var bu yasada.

Bakın, biraz önce konuşan arkadaşımız bir cümle kullandı; dedi ki: "Bu yasayla, sistem, uluslararası rekabete açılıyor." Değerli arkadaşlar, sistemin uluslararası rekabete açık olması kural olarak kötü değildir. Rekabet her zaman için iyidir. Rekabet kaliteyi yükseltir, kaynakların daha verimli alanlara gitmesini sağlar. Ama, bakıyoruz şimdi, bankacılıkta uluslararası rekabete açtık dediğiniz bu sektörden Türk sermayedarı, Türk işadamaı çıkmak istiyor. Bakın, bu yasanın geçici 23 üncü maddesi tartışılacak, Anayasaya uygunluğu yönüyle tartışılacak. Bankalarda çalışan personelin sosyal güvenliklerini düzenleyen maddedir. Sosyal güvenlikle ilgili bir madde neden buraya konulmuştur, bu, aslında, sosyal güvenlik yasa tasarısının bir maddesiydi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Hamzaçebi, toparlamaya çalışın.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Neden oradan alınıp buraya getirilmiştir alelacele? Komisyonunda, son gün sabaha karşı verilen bir önergeyle bu tasarıya dahil edilmiştir. Neden; çünkü, bu sistemden çıkmak isteyen yerli sermayedar var, işadamaı var; çıkmak istiyor; yabancılara satacak. Yabancılar da bunu almak için böyle bir güveni görmek istiyor, bu sandıklarla ilgili problem çözülsün istiyor; yani, tamam, bir sosyal güvenlik düzenlemesiye bu öbür tarafta yapılsın. Buraya neden alıyoruz, bir an önce neden alıyoruz; yabancılar sırada, banka alacaklar; o nedenle buraya alıyoruz.

Şimdi, bunun gibi birçok özellik var. Şimdi, yabancı sermaye tabî ki Türkiye'nin ihtiyacıdır. Doğrudan yabancı yatırıma Türkiye'nin son derece ihtiyacı vardır. Gelecektir, istihdam yaratacaktır, yatırım yapacaktır, üretime, ihracata katkıda bulunacaktır; ama, bankacılıkta yabancı sermaye dediğimiz zaman burada biraz dikkatli olmak gerekir. Sayın Başbakanın "sermayede ırkçılık" lafını ben üzüntü verici buluyorum.

Bakın, İtalya Merkez Bankası Başkanı İtalya bankacılık sistemindeki bir bankanın yabancılar tarafından alınmasını engellemek için tavır koyuyor, yabancılar bu sektöre girmemelidir veya hangi bankaysa o bankayı yabancılar almamalıdır gayretinde bulunuyor.

Şimdi, yabancıların oranı son derece önemlidir. Yabancı oranına baktığımız zaman, Türkiye'de şu an yüzde 3-4; işte, en son bir bankanın devriyle bu yüzde 11'ler, 12'ler civarına geliyor; ama, eğer önlem alınmazsa, eğer yerli sermayenin daha doğrusu bu sektörde kalmasını teşvik edici düzenlemeler yapılmazsa, peşi sıra birçok banka yabancılar satılacaktır ve Türk işadamları, Türk sermayesi buradan çıkmak zorunda kalacaktır. Bunun önemi nerede; bunun önemi şurada: Yabancı banka Türk ekonomisinin öncelikleriyle ilgili değildir. Örneğin, bir kriz anında çok çabuk kredileri geri çağırabilir, çok çabuk ülke dışına gidebilir. Türk ekonomisinin öncelikleri içerisinde KOBİ'lerin kredilendirilmesi vardır. Küçük ve orta boy işletmelerin, KOBİ'lerin kredilendirilmesi yabancı sermayenin önceliği olan bir konu değildir. Türk müteahhitlerinin teminat mektubu sorunu örneğin; yabancı bankanın umurunda bile değildir değerli arkadaşlar. Türk müteahhitlerinin teminat mektubu sorununu, her zaman bizim banka sistemimiz hükümetin öncülüğüyle çözmüştür. Bunu rekabete açtığınız zaman, Türk müteahhidin teminat mektubu sorunu, yabancı bankaların umurunda olmayacaktır.

Bakın, kriz yaşayan ülkelerden Meksika, sistemi bu şekilde yabancı sermayeye açtıktan sonra -kriz sonrası zaten banka fiyatları ucuzluyor, yabancı sermaye doğal olarak geliyor- Meksika'da bu oran yüzde 82,7'ye gelmiştir. Çek Cumhuriyeti yüzde 90, Macaristan yüzde 88,8; Polonya 68,7; ama, diğer gelişmiş ülkelere baktığımızda, bu oranın son derece düşük, yüzde 10'ların altında olduğunu görüyoruz. Sistem, yasa, bu konuda hiçbir olumlu yaklaşımı getirmiyor.

İkincisi, Fona devir. Değerli arkadaşlar, kötü bir bankacılık tecrübesi yaşadık, kriz yaşadık. Bankacılık sistemine aktarılan maliyetlerin, kaynakların tutarı 47 milyar dolar. Sadece TMSF'ye aktarılan kaynağın tutarı 47 milyar dolar. 21-22 milyar dolar da kamu bankalarına aktarıldı, faiz hariç.

Peki, şimdi, bu sistem, şu an, çok iyi deniliyor, bankacılık sisteminde çok iyi bir noktaya geldik deniliyor. Reform yapıldı. Peki, o zaman, bu yasa, neden Fona devir seçeneğini açık tutuyor hâlâ? Artık sistem güçlü hale geldiyse, bir banka eğer batacaksa batmalıdır. Mevduatta 50 milyar liralık güvence sınırı var. Sistem sağlaştı öyle değil mi, bu kadar bankanın TMSF'ye alınmasından sonra? Hayır, IMF ısrarla Fona devir seçeneğinin açık tutulmasını istiyor. Demek ki, o zaman sistem sağlam değil, sisteme hâlâ güvenmiyor IMF; çünkü, sisteme olumlu not veren IMF; kendi yapıyor, kendi olumlu not veriyor.

Sistemde geline aşamaları küçümsemiyorum, yapılan mutlaka iyi şeyler var; ama, Fona devir seçeneğinin olması, bu tasarının en büyük eksiğidir. Sistemik kriz varsa bir ekonomide, bankacılık sisteminin tümünü ilgilendiren bir kriz varsa, zaten, yasaya göre, Bakanlar Kurulu, bütün önlemleri, olağanüstü önlemleri almaya yetkili; Fona devri de yapabilir sistemik kriz varsa; konu o değil. Konu, sistemik kriz yok, bir banka ödeme güçlüğü içine giriyor, hükümet bunu -BDDK- TMSF'ye alabilecek. Bunun anlamı, 50 milyarlık mevduat sınırı değil, mevduata

sınırsız güvence; onun ötesinde, bankadan alacağı olan herkes için güvencedir. Bunu doğru bulmuyorum.

İkincisi...

BAŞKAN - Toparlayalım lütfen...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum; dün müsahahanız bir hayli fazlaydı, yüzde 70'e kadar bir şeyler tanıdınız. Ben, tabii ki, öyle bir talepte bulunmuyorum da...

BAŞKAN - Lütfen toparlayalım...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Toparlıyorum efendim.

2 Temmuzda görüşme olanağı bulamamıştık, görüşlerimizi ifade edememiştik; sizlerin müsahahasıyla birkaç konuyu daha gündeme getirmek istiyorum.

Şimdi, bir diğer konu şudur: Bakın, şimdi, özel finans kurumları katılım bankası haline dönüştürüldü bir değişiklik. Esasında özel finans kurumları, özel finans kurumudur; yani, banka sayılmaması gerekir; ama, varsayalım ki, tasarı, yasa bunu banka yaptı, o zaman bankaların tabi olduğu kurallar neyse, kendi çalışma usulleri hariç tabii, birisi faizsiz bankacılık yapıyor, öbürü faizli bankacılık; ama, diğer genel hükümler var, onlara tabi olması gerekir. Örneğin, nedir; Bankalar Birliğine üye olması gerekir. Ee hayır diyor yasa, bunlar Bankalar Birliğine üye olmayacaktır. Ee neden; çünkü, bunlar farklı esasla bankacılık yapıyor, bunlar Katılım Bankaları Birliğine üye olacaktır diyor.

Peki, o zaman, bu kabulün arkasından şunun gelmesi gerekir: Bu finans kurumlarının bir güvence fonu var şu anda. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu nasıl diğer bankalar için varsa, bunlar için de bir güvence fonu var. Aynı yaklaşım burada devam ettirilsin, bunlar için de güvence fonu devam etsin. Hayır, onları güvence fonuna tabi tutmayacağız, güvence fonunu kaldırıyoruz, onları diğer bankaların tabi olduğu TMSF'ye tabi tutuyoruz, diğer mevduat sigorta sistemine. O zaman faizli bankacılıkla faizsiz bankacılığı duruma göre, yani, hem gerektiğinde bir tarafta hem gerektiğinde öbür tarafta sayıyorsunuz. Bunu doğru bulmuyorum, tutarlı bulmuyorum.

Şu cümlelerle konuşmamı tamamlamak istiyorum: Batık bankalardan söz ettik ve Türkiye'nin yaşadığı krizin maliyetini sizlere söyledim. Bugün geldiğimiz noktada sistemin ulaştığı, geldiği durumun gerçekte kriz öncesinde 2000 yılındaki durumdan daha iyi olmadığını, hâlâ o günkü seviyeyi yakalayamadığımızı sizlere söylemek istiyorum. Gerek aktif toplamının gayri safi yurtiçi hâsılaya oranına gerekse kredilerin gayri safi yurtiçi hâsılaya oranına baktığımızda hâlâ 2000 yılının gerisindeyiz.

Bakın 2000 yılında bankacılık sisteminin aktif toplamının gayri safi yurtiçi hâsılaya oranı yüzde 84 iken, bu oran 2004'te daha yüzde 71 -2001'i saymıyorum kriz yılı- 2002 yüzde 77, 2003 yüzde 69; 2004 yüzde 71. Banka sisteminin esas görevi nedir; fon toplar, ekonomiye kredi açar. Kredilere bakıyoruz, 2000 yılında yüzde 23,4 olan kredi hacmi, 2004 yılında daha yüzde 23,1'de. Yani, iyi bir noktada değiliz.

Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmeleri sırasında 2001 krizi sonrası TMSF'ye devredilen bankaların bu batık kredilerinin hâkim ortaklarından tahsil edilmesi için yapılan çalışmalar kapsamında bir finans kurumunun da aynı kapsama dahil edilmesi için bir önerge verdik.

Türkiye'de 2001 kriziyle bir finans kurumu da battı; ama, bu finans kurumundan alacaklı olan 100 000'e yakın vatandaşın, 800 000 000 dolar civarında alacağı hâlâ ilgili finans kurumunun tasfiye masası tarafından ödenebilmiş değildir. Neden; çünkü, tasfiye masasının bu varlığı yok. Peki, neden hâkim ortakların mal varlığına gidilmiyor? Türkiye'de şu an, TMSF, batık banka patronlarının yöneticilerinin hepsine olağanüstü yetkilerle gidiyor; yurtdışı çıkış yasaklarından, bütün mallarının satışına kadar olağanüstü yetkilerle müdahale ediyor. Bu kredilerin, kamuca bu sisteme aktarılan 47 milyar doların tahsil edilebilmesi için. Peki, neden bir finans kurumunu bundan hariç tutuyoruz; bu finans kurumundan alacaklı olan 100 000'e yakın vatandaşımız bekliyor. Bu önerge Plan ve Bütçe Komisyonunda kabul edildi. Önergenin mantığı şu...

CENGİZ KAPTANOĞLU (İstanbul) - Sayın Başkan, 25 dakika oldu.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - ... efendim, tasfiye varlığı yetmiyorsa ödemeye, hâkim ortakların mal varlığından varlığından TMSF alır.

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Çok uzadı, çok uzadı...

CENGİZ KAPTANOĞLU (İstanbul) - Böyle bir şey yok!

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Tamamlıyorum.

CENGİZ KAPTANOĞLU (İstanbul) - Türkiye Büyük Millet Meclisi tarihinde böyle bir şey yok!

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Ancak, komisyonda kabul edilen bu önerge, maalesef, 2 Temmuz tarihindeki görüşmelerde kapsamdan çıkarıldı ve o şekliyle geldi. Ben, bunu bu vesileyle sizlerin takdirine sunuyorum.

Sözlerimi burada bitiriyorum. Sabrınız için hepinize teşekkür ediyorum. Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)